

C/2024/1198

23.2.2024

P9_TA(2023)0341

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmine, et anda abi Rumeeniale, Itaaliale ja Türgile

Euroopa Parlamendi 4. oktoobri 2023. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta, et anda abi Rumeeniale ja Itaaliale seoses 2022. aastal toimunud looduskatastroofidega ning Türgile seoses 2023. aasta veebruaris toimunud maavärinatega (COM(2023)0381 – C9-0318/2023 – 2023/0297(BUD))

(C/2024/1198)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule COM(2023)0381 – C9-0318/2023,
  - võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 9,
  - võttes arvesse 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava ⁽³⁾, eriti selle punkti 10,
  - võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) eriaruannet globaalse soojenemise kohta 1,5 °C võrra, selle eriaruannet kliimamuutuste ja maa kohta ning eriaruannet ookeani ja krüosfääri kohta muutuvast kliimast,
  - võttes arvesse 12. detsembril 2015. aastal Pariisis toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21) vastu võetud kokkulepet (edaspidi „Pariisi kokkulepe“),
  - võttes arvesse oma 18. mai 2021. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu Solidaarsusfondi läbivaatamise kohta ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse oma 15. detsembri 2022. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 täiustamise ning vastupidava ja uutele ülesannetele kohandatud ELi eelarve kohta ⁽⁵⁾,
  - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A9-0269/2023),
- A. arvestades, et Itaalia keskpäärikond tabasid 15.–17. septembril 2022 üleujutused ja äkktulvad, põhjustades otseseid kahjusid, mis ulatusid Itaalia ametiasutuste hinnangul kokku 837,56 miljoni euroni;
- B. arvestades, et Rumeenia kaguosa tabas 2022. aasta juuni lõpus ja juuli alguses ränk põud, põhjustades otseseid kahjusid, mis ulatusid Rumeenia ametiasutuste hinnangul kokku 1,31 miljardi euroni;
- C. arvestades, et 6. veebruaril 2023 tabasid Lõuna-Türgi Kahramanmaraşi provintsi kaks suurt maavärinat magnituudiga ⁽⁶⁾ 7,8 M_w ja 7,5 M_w ning 20. veebruaril 2023 tabas Hatay provintsi veel üks tugev maavärin magnituudiga 6,3 M_w , põhjustades otseseid kahjusid, mis ulatusid komisjoni hinnangul kokku 78,8 miljardi euroni;

⁽¹⁾ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11.

⁽³⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28.

⁽⁴⁾ ELT C 15, 12.1.2022, lk 2.

⁽⁵⁾ ELT C 177, 17.5.2023, lk 115.

⁽⁶⁾ M_w on Richteri maavärina magnituudi ehk maavärina hetke magnituudi skaala.

1. väljendab sügavaimat solidaarsust kõigi ohvrite, nende perekondade ja kõigi inimestega, keda on mõjutanud Rumeenia põud, hävitavad üleujutused Itaalias ja maavärinad Türgis, samuti abistamistegevuses osalevate riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning valitsusväliste organisatsioonidega;
2. väljendab heameelt otsuse üle, mis kujutab endast käegakatsutavat ja nähtavat vormi liidu solidaarsusest oma kodanikega ning kahju kannatanud piirkondadega Rumeenias, Itaalias ja Türgis; kordab, kui oluline on teavitada üldsust Euroopa Liidu Solidaarsusfondist (ELSF) saadavast käegakatsutavast kasust, et veelgi suurendada kodanike usaldust liidu vahendite ja programmide vastu; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama teavitusalaseid pingutusi, et parandada üldsuse teadlikkust ELSFi raames rahastatavatest sekkumistest;
3. juhib tähelepanu tõsiste ja hävitavate loodusõnnetuste arvu suurenemisele Euroopas; rõhutab, et kliimamuutuste tõttu süvenevad ja mitmekordistuvad Rumeenias ja Itaalias täheldatud, hädaolukordi põhjustavad äärmuslikud ilmastikunähtused veelgi enam; rõhutab, et ELSF on üksnes parandav vahend ning kliimamuutused nõuavad eelkõige ennetavat poliitikat, mis on kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustuste ja rohelise kokkuleppega; nõuab seetõttu tungivalt, et EL tugevdaks oma pingutusi kliimamuutuste vastu võitlemisel nii liidus kui ka kogu maailmas; nõuab sellega seoses määruste (EÜ) nr 2012/2002 ja (EL, Euratom) 2020/2093 läbivaatamist, et parandada eraldiste määramist liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele, võttes arvesse ELSFi vahendite piiratust;
4. rõhutab, et solidaarsus- ja hädaabireservi vahendid on pidevalt otsakorral ning seetõttu ei suudeta sellest inimestegevusest tingitud ja loodusõnnetuste ning eelkõige kliimamuutustega seotud katastroofide tagajärgi piisaval määral kompenseerida; rõhutab, et eraldatud vahendid ei ole loodusõnnetustest mõjutatud piirkondade vajaduste katmiseks piisavad; tõstatab fundamentaalse küsimuse, kas ELSF on kliimamuutuste tulevaste tagajärgedega asjakohaselt kohandatud; peab kahetsusväärseks, et ELSFi selliseks kasutuselevõtmiseks kasutada olev maksimumsumma on palju väiksem kui võimalik abisumma, mida oleks võimalik katta; kordab, et ELSFi olemasolevaid vahendeid tuleks mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise raames oluliselt suurendada; nõuab tungivalt, et komisjon suurendaks solidaarsus- ja hädaabireservi eelarvet ja suurendaks oluliselt ELSFi aastaelarvet, et sellega oleks võimalik asjakohaselt reageerida loodusõnnetuste intensiivistumisele liidus ja pakkuda sellest mõjutatud liikmesriikidele käegakatsutavat toetust, võttes arvesse selliste hädaolukordade, eelkõige kliimamuutustega seotud hädaolukordade ulatust ja kordumist;
5. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks mudeli ELSFi kiiremaks ja õigeaegseks kasutuselevõtmiseks, sealhulgas taotluste menetlemiseks, et asjaomased ametiasutused saaksid taastamisvajadustega võimalikult kiiresti tegeleda; tuletab meelde, et ELSFi toetuste andmine, haldamine ja rakendamine peaks olema võimalikult läbipaistev ning et toetusi tuleb kasutada kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega; rõhutab tungivat vajadust anda ELSFi kaudu finantsabi, et tagada toetuse õigeaegne jõudmine mõjutatud piirkondadeni ja anda asjaomastele operatsioonidele vajalikku abi, nagu liikmesriigid on taotlenud, näiteks taristu taastamiseks, päästeteenusteks, sealhulgas tuletõrjemeetmeteks, mõjutatud põllumajanduspiirkondade taastamiseks ja veega varustamiseks;
6. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
7. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta, et anda abi Rumeeniale ja Itaaliale seoses 2022. aastal toimunud looduskatastroofidega ning Türgile seoses 2023. aasta veebruaris toimunud maavärinatega

(Käesoleva lisa teksti siinkohal ei avaldata, kuna see kattub lõpliku õigusaktiga, st otsusega (EL) 2023/2192.)